

Madisson: monopolidest kogutakse varjatud makse

Kuigi Eestis kasutatakse monopoolseid riigiettevõtteid tihti varjatud maksude kogumise vahendina, ei poolda Sorainen advokaadibüroo partner ja vandeadvokaat Karin Madisson keeldude ja reeglite lisamist riigiettevõtetele, kes käituvad heauskselt.

„Ma põhimõtteliselt ei poolda üldistavate keeldude ja reeglite lisamist olukorras, kus ühingud ja nende omanikud tajuvad oma rolli ja käituvad heauskselt. Kahjuks peab aga tõdema, et Eestis kasutatakse monopoolseid riigiettevõtteid tihti varjatud maksude kogumiseks,“ kommenteeris Madisson küsimust, kas riigiettevõtetele tuleks keelata dividendide väljamaksmine seni, kui need ei ole börsil.

Madisson kirjeldas, et elektrit tarbime me kõik ja kui seal pisikene hinnatõus tekitab, millest tekib päris korralik kasum ja see läbi dividendide riigini jõuab, ongi tegemist varjatud maksude kogumisega. „Samas tuleb aga selget vahet teha äriühingutel, mille on suur mõju kõigile Eesti inimestele ja majanduskeskkonnale nagu Eesti Energia ja äriühingutel, millel nii suurt mõju ei ole, nagu Tallinna Sadam,“ toonitas advokaat.

Näiteks Eesti Energia puhul oleks Madissoni sõnul pigem õigem, et riik ei kinnitaks hindasid, kus nn omahinnale lisandub võimalus teenida väga suurt kasumimarginaali, sest planeeritav 2011. aasta dividend on 65,187 miljonit eurot. Sellisel juhul ei tekiks ka sellises hulgas dividendi, vaid kasumimarginaal peaks katma reservide loomise, lisas ta.

Madisson märkis, et kunagi on ka Jüri Mõis maininud, et talle meeldiks niimoodi oma firmat juhtida, et kohe, kui on kulude tõus ja kasumimarginaal väheneb, tõstab ta hinda ja klient on kohustatud selle kinni maksma, aga kasumimarginaal ei tohi mingil juhul langeda. „See on aga praegune poliitika, et kasumimarginaal tuleb hinnale juurde arvutada. Seda eriti olukorras, kus suur enamus ettevõtjaid sisuliselt ilma kasumimarginaalita töötavad, kuna kulud pidevalt tõusevad, aga tarbijate rahakott on järjest õhem,“ ütles ta.

Madissoni hinnangul puudub Eestis veel arusaam sellest, et monopoolsetel ettevõtetele ja nende omanikel, antud juhul riigil, lasub kohustus käituda heauskselt ja järgida tavaühingutega võrreldes suurema isikute gruppi huve, kuna neil on turu mõjutamiseks ja tarbijate heaoluks väga suured võimalused.

„Tallinna Sadam aga ei mõjuta nii oluliselt kogu Eesti elanikkonda ja nemad konkureerivad tunduvalt suuremal turul. Kui hinnad on liiga kõrged, veetakse kaupa näiteks Ventspils sadama kaudu. Seega peab Tallinna Sadam hoidma oma hinnad konkurentsivõimelised ja seda oskab küll otsustada kõige paremini juhtkond ise. Kui siis kasumit teenitakse, ei oleks mul midagi selle vastu, kui see ka riigikassasse jõuab,“ tõi Madisson näiteks.

Üldjuhul ei poolda Madisson riigi tegelemist ettevõtlusega ja läbi selle oma poliitika ajamist, küll aga rahva kaasamist ja võimaluse andmist investeringuteks börsil. „Teatavasti on Eestis väikeaktsionäride huvid niivõrd halvasti kaitstud, et tavaühingutesse investeerimist ei julge seetõttu kellelegi soovitada,“ nentis ta.

Küsimus riigifirmade dividendide kohta on ajendatud Äripäeva eilsest juhtkirjast, mis ütles, et riigifirmadel tuleks keelata dividendide maksmine seni, kuni nad ei ole börsile läinud. Kuna reeglina on riigifirmad monopoolses seisus, tähendab nende dividendide laekumine riigieelarvesse sisuliselt kaudset maksustamist ehk lisakoormust maksumaksjale, kellel pole monopoolsete teenuste kasutamisest võimalik loobuda ega ka monopolide äriplaanides kaasa rääkida.

Date: 25.04.2012
Media type: Online
Media: Äripäev online
Allika lisa: Äripäev online
Media publishing: Üleriigiline
Auditoorium: 25000
Link: <http://www.ap3.ee/article/2012/4/25/madisson-monopolidest-kogutakse-varjatud-makse>